

אי צדיות המיישי

הרב מרדכי יפת יהודה שורעבי

כ"ט בתשרי תשפ"ז | שבת קודש | גלוץ 222

פרשת בראשית - בסימנא טבא

משולחן המלך
עמוד 3

זוהר על הפרשה
עמוד 8

שרפי קודש
עמוד 10

ההלכה היומית
עמוד 12

שאלות מבית הדין
עמוד 12

מדור הילדים
עמוד 14

דרכי הרשב"י
עמוד 15

זמני השבת הזמנים ע"פ לוח אור החיים

הדלקת נרות	שקיעה	יציאה	ר"ת
ירושלים	17:38	18:48	19:28
חיפה	17:57	18:47	19:27
באר שבע	17:58	18:48	19:28
תל אביב	17:56	18:46	19:26

*במנהג ירושלים הדלקת נרות 40 דקות לפני השקיעה

הילולא דצדיקא

יום ראשון - ל' תשרי

ד. רבי קלונימוס שפירא, מח"ס חובת התלמידים, תש"ד

יום שני - א' חשוון

א. רבי חיים הכהן, פאס תרפ"ה. | רבי דוד ומשה, מצדיקי מרוקו, קבור במרוקו | רבי יוסף ענגל, בעל גליוני הש"ס ואוצרות יוסף, תר"פ | רבי חנניה יום טוב ליפא דייטש, מח"ס טהרת יום טוב, תשנ"ב | רבי נתן בורגל הראשון, מח"ס חק נתן, תקנ"ב | רבי יהודה אריה ליב מלאנצוט, מח"ס חומת אריאל | עקיבא מאיר הכהן טורנהיים, מח"ס דברי העם, תרע"ט | רבי יששכר דב בעריש הכהן טורנהיים, עבודת יששכר, תרל"ח

יום שלישי - ב' חשוון

ב. האדמו"ר מסערט ויז'ניץ, בעל המקור ברוך, תשכ"ד | רבי שמואל די מודינה | רבי משה יהודה ליב שפירא ממנוקאטש | רבי יוסף בוסקילה, רבה של בית שמש, תדש"ס | רבי אליעזר שמחה ווסרמן, ראש ישיבת אור אלחנן, תשנ"ג

יום רביעי - ג' חשוון

ג. אבי יהודה לייב אריה מחב"ד | רבי יצחק בן רבי חיים מוולוז'ין | רבי ישראל מוולוז'ין, תרי"א | רבי גדליה אייזמן, המשגיח דשיבת קול תורה, תשע"ב | רבי זונדל סלט, רבו של ר' ישראל סלנטר | רבי יעקב הכהן, מחו"ר פורת יוסף, ור"י צוף דבש, תשמ"ט | מרן רשכבה"ר מאור העולם מרן רבנו עובדיה יוסף (בן גורג'יה) בעל יביע אומר

יום חמישי - ד' חשוון

ה. רבי משה בירדוגו, מח"ס ראש משביר | רבי צבי קאלישער, מח"ס מאזנים למשפט | אלכסנדר וזשא פרידמן הי"ד, מעיינה של תורה, תשנ"ד | רבי אברהם הלוי זיונס, ראש כנסת ישראל, ניו יורק, תשנ"ו

יום שישי - ה' חשוון

ו. רבי שאול דוד חי מועלם, תלמיד רבי יהודה פתיה, תשל"ט | רבי שלמה קצין | רבי יהודה החסיד, מייסד ביה"כ החורבה, נטמן בהר הזיתים | רבי שלמה דוד יהושע, האדמו"ר מסלונים הי"ד, תש"ב | רבי שמואל זאב הלוי ראטה, חבר ביד"ץ מחזיקי הדת, תשמ"ט | רבי שאול דוד חי מועלם, מתלמידי הרב שרעבי, תשל"ט

יום שבת - ו' חשוון

ז. רבי מאיר שפירא מלובלין, מייסד הדף היומי, תרצ"ד | רבי חזקיה דוד אבולעפיה, מח"ס בן זקונים | רבי מרדכי לבטון, מחכמי ארם צובא | רבי ישראל וועלץ, מח"ס שו"ת דברי ישראל, תשל"ד | רבי שמחה אלברג, נדון הפרד"ס, תשנ"ו

מופדות המיישר

פדיון נפש

ע"פ הקבילה עם מטבעות מכסף טהור הנעדר מדי יום ע"י מיר"ר גדול המקובלים

שלוחה 3 א כוואטסאפ

לעריכת אוברות

באמצעות צהר"ים של אברכי הרבני הישיבה כולל סעודת דרכי תורה וקדיש כולל תיעוד שיטת אריסם

שלוחה 7 א כוואטסאפ

הידור מצווה

הצבת לספרי תורה, תפילין ועיבודי מצוות של מיר"ר שליט"א וכן כל ספרי מיר"ר

שלוחה 5

תיקון נפטר

ע"י מניין אברכים באופן פרטי ליקחוד ללא שניות טיפוסים שלוחה 7

קביעת פגישה למור

אך ורק דרך הטלפון שלוחה 6
הציבור מתבקש בכל לשון של בקשה לא לאציע ללא קביעת תור מראש

כולל לאברכים מצוינים מחזקת אברך ללימוד תורה הקדושה להצלחתן

בית הכנסת זמני תפילות ושיעורי תורה שואל את הבט או היכנס לאחר הישיבה

מכון להוצאת ספרים
ניתן להקדיש לעצ

תהלים לילדים להזכרת שמות בלימוד התהלים לילדים שלוחה 8

חלקת ספרי האור הזמני ללא עלות שלוחה 4

לקבלת ההלכה היומית כ-2 דק' של הלכות יש לעלות בקשה בדואר

בית הוראה שאלות אקטואליות בהלכה שלוחה 2

ישיבה גדולה לכתובים תפירת תורה שלוחה 9

הכל בטלפון אחד:

03-55-20004

www.ravbenayahu.co.il | אורט ישראל 4 בת-ים
073-371829 | קו שמייעת שיעורים: 054-4776356
טל'פון וואצאפ 054-4776356

טל'פון וואצאפ 054-4776356
054-655-4554

כשאדם עולה לתורה בפרשת 'וזאת הברכה', הוא מקבל את האור שלו, ממש מה שבידך אותו משה רבנו.

אל תוציא חלק מהמסילה...

בכל דור ודור עם ישראל לומדים את התורה, מעמיקים בה וזוכים בה. צריך לחזור שוב ושוב, בכל שבת חוזרים על הפרשה, רואים את רש"י ואת המפרשים. כפי שאומרים על ה'חפץ חיים', שבכל שבת היה גומר את כל הפרשה עם ה'זוהר'. כשאדם לומד כל פרשה ופרשה ולא מפסיק - פרשת בראשית, ואחר כך נח, ולומד עם הילדים שנה אחר שנה, הוא מעביר את לפיד התורה הקדושה לבניו אחריו, מלמד אותם ולומד איתם. אדם אינו יכול לעזוב את התורה אפילו לרגע אחד, חייב להעביר לדור הבא את אור התורה, ככתוב: "מתהלך בתמו צדיק אשרי בניו אחריו" (משלי כ, ז).

ה'חפץ חיים' אומר שמי שמפסיק את העברת הלפיד של התורה ולא מעביר אותה לבניו, למה הוא דומה? למסילת רכבת שמתוחה מעיר לעיר וממדינה למדינה, ובא אדם ואסף שני מטרים מהמסילה. כששואלים אותו: "מה אתה עושה?", הוא עונה: "מה קרה? יש קילומטרים שלמים של מסילה, מה זייק אם אקח כמה מטרים?". אומרים לו: "מושגע! אתה יודע מה עשית? בגלל המטרים החסרים הללו, אלפי אנשים עלולים למות ברגע אחד!"

כך בדיוק מי שעוזב את התורה ואינו הוגה בחמישה חומשי תורה ואינו מעביר את התורה הלאה, הוא מוציא חלק מהמסילה ועלול לגרום להרס רוחני גדול מאוד. לכן צריך להחזיק חזק בלפיד התורה.

חינוך הבנים להיות בקיאים מגיל צעיר

יש לנו הזדמנות להמשיך את התורה הקדושה ולהשתדל בה בכל כוחנו. עכשיו מתחילים עוד הפעם מבראשית, וצריך שיהיה חשק לדעת את התורה ולימוד ברצינות. היום השתדלתי כבר ללמוד את ששת הפסוקים הראשונים של יום ראשון עם רש"י היטב, שוב ושוב, כדי שגדע אותם. מה נעשה?!

יש ילדים שבגיל שבע יודעים את כל התורה כולה, ואנחנו כבר מבוגרים מתי נדע חמישה חומשי תורה עם

משולחן המלך

התורה היא מקור הברכה בעולם

ראינו בפרשת 'וזאת הברכה' שמשה רבנו בירך את כל השבטים. הציגו לפני משה דור דור ודורשיו, דור דור ומנהיגיו. הראו למשה כל שבט ושבט ואת כל הדרכים והדורות שלפניו.

עונג שבת

משה רבנו בירך את יששכר בברכה הבאה: "שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך" (דברים לג, יח). לכאורה, יששכר הוא עיקר התורה, וזה הברכה שמגיעה לו? אלא, הוא לא צריך יותר ברכה מזה, 'יששכר באהליך', זה כל הברכה והוא לא צריך יותר כלום, כי יש לו את כל התורה והא באוהלה של תורה, וזה עיקר הברכה.

הקדוש ברוך הוא העביר לפני משה רבנו את כל השבטים ואת כל הדרכים, דור דור ודורשיו, מנהיגיו וראשיו, עד לדור שלנו.

משה רבנו ראה מי יושב בראש כל דור ומי המנהיג שלו, ואז בירך את כולם. לכן בשמחת תורה כולם עולים לתורה, כי משה רבנו ראה את כל אחד מעם ישראל ורמז לו את הברכה ב'וזאת הברכה'. ולכן,

פנינים מסרים ומעשיות השווים לכל נפש הנערכים משולחן המלך מתוך שיעור הדף היומי שנמסר ע"י מרן שליט"א

עורך: הרב מרדכי ג'נרדי הי"ד

עוצמתה של שבת בראשית

איזו זכות גדולה שזכינו לאור הגדול של חג 'שמחת תורה' חג שמיני עצרת. וזכינו ל'ימים הנוראים' ולימי השמחה הגדולה: ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הכיפורים, חג הסוכות עם ההארה גדולה.

זכינו לסיים את כל התורה ואת סדר הפרשיות של שנת תשפ"ו, ועכשיו בשנת תשפ"ז, אנחנו מתחילים בשבת 'בראשית', בעזרת ה', מתחילים את הכל מחדש.

שבת בראשית, היא תחילת השבתות של השנה, כוללת בתוכה את כל הפרשיות ואת כל השבתות של השנה. עד כדי כך היא חזקה, השבת הזאת! ולא סתם אנחנו עושים אותה אצל רבי שמעון בר יוחאי, כי רשב"י הוא המשביר, ולכן עושים שבת זו שכוללת את כל השבתות כולן, אצלו.

סדר לימוד שנתי

אשרי מי שזוכה ללמוד בכל שבוע את התורה עם רש"י, לומד שניים מקרא ואחד תרגום, ואחר כך לומד רש"י עם המפרשים. בפרט אם יש לו סט 'האוצר' על פרשיות השבוע בהוצאת ישיבת 'נהר שלום', יש שם דברים יפים מאוד ויכול לספר בשולחן השבת. אדם צריך, בעזרת ה', לשמוח עם התורה באהבה גדולה.

מי שלומד ברצינות, לומד דף יומי בהתמדה, חוזר בכל יום על הדף והופך אותו לחלק ממנו, וגם לומד הלכות, חוזר בכל יום על שלוש הלכות בשולחן ערוך, לומד 'בן איש חי' ונבחן על זה, כי הוא יודע ש'בן איש חי' הוא אוצר בלום שאין כדוגמתו. וכשהוא לומד את ה'זוהר' בכל שבוע ושבוע, ובמשך השנה הוא גומר את כל הזוהר. האדם הזה מאושר, ובשמחת תורה הוא יכול לרקוד באמת. למה? כי הוא מחבק את כל התורה ומנשק את כל התורה. חכם עובדיה היה אומר על חכם בן ציון, שכל הלכה הוא היה חורש אותה לעומק, ומזעזע את כל מה שיש מסביבה.

ולכן שני ה'מחוננים' צריכים להיות שמחים מאוד: האדם ישמח בתורה, וגם התורה תשמח בו. היא תחבק אותו, תשמח איתו ותגיד לו: "איזה מתוק אתה! אשריך שלמדת יפה, אשריך שלא הפסקת באמצע הלימוד, אשריך שהעלית את השכינה על ידי התורה!". איזו זכות גדולה יש לך בלימוד התורה!

מפי מרן מ"ר גדול המקובלים

הרב בניהו שמואלי שליט"א

מידי יום שלישי בשעה 18:00 | בישיבת המיישר | רח' אורט ישראל 4 בת ים

השיעור השבועי
דף היומי מוסר והלכות

משולחן המלך

ימות השנה. איך שאדם מתנהג בשבת הזו, כך הוא מתנהג ומושפע בכל השנה כולה.

כתוב "ששת ימים תעשה מלאכה" (שמות כ, ט) למה כתוב 'תעשה' בלשון נפעל? צריך לכאורה להיות כתוב 'תעשה'. אלא, העניין הוא שהמלאכה נעשית מאליה אם אתה שומר שבת. כי השבת היא מקור הברכה, וכשכר על כך שאדם שומר את השבת, בכל ששת הימים המלאכה נעשית מאליה. הוא לא צריך לטפל בעיזים או להיות בטלפון...

אם הוא הולך אצל רבי שמעון ושומר את השבת, אזי בכל ששת הימים המלאכה נעשית מאליה. בשבת בראשית מתגלה האור הגדול של בריאת העולם. מתגלים 'עשרה מאמרות' שבהם נברא העולם. הקדוש ברוך הוא הטביע את כל הבריאה כולה בשבת. אור אינסוף ברוך הוא מחזיק את כל העולם. אם אין תורה אין עולם, ואם אין אור אינסוף ברוך הוא שמחיה את העולם, אין עולם. אם כן, יוצא שכל ימות השנה מתברכות ממנה משבת 'בראשית'.

חלקי האדם מכל העולמות העליונים

כתוב בזוהר הקדוש, כשהקדוש ברוך הוא אמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו" (בראשית א, כו), מה עשה הקדוש ברוך הוא? אסף את כל הנשמות, לקח את כל המלאכים, כל הספירות, כל האורות העליונים וכל העולמות, אצילות, בריאה, יצירה ועשיה. אמר להם: 'בואו, אני רוצה לברוא בן אדם שיכלול את כולם, וכל אחד ייתן לו חלק ממנו. אני רוצה שכל הספירות וכל העולמות ייתנו לו חלק, כדי שהאדם יהיה כולל את כל הבריאה'.

אמרו לו- 'ריבוננו של עולם, אנו שלך, מה שאתה רוצה תעשה'. אמר להם 'לא! אני רוצה שכל אחד ייתן ברצון, שכל עולם כל ספירה וכל מלאך, ייתן חלק ממנו לבריאת האדם'. והסכימו כולם לתת.

תראו מה זה 'אדם', הקדוש ברוך הוא ברא אותו מכל הספירות ומכל המלאכים, כולם נתנו חלק וכולם שותפים בבריאת האדם, ולכן כתוב 'נעשה אדם' בלשון רבים.

הרב חיים פלאג'י כותב שמנהג חסידים ראשונים לקדש את עצמם ב-12 הימים הראשונים שלאחר שמחת תורה, כי הם כנגד 12 חודשי השנה. עכשיו צריך לארוז את כל הסחורה שקנינו בחודש תשרי. בראש השנה, המלכנו את הקדוש ברוך הוא. ביום הכיפורים, קנינו תשובה. ובסוכות קנינו שמחה. כעת צריך לארוז את כל הסחורה שתהיה מוכנה לכל השנה ולא להפקיר אותה.

לילות הזהב...

ועכשיו גם הלילות מתחילים להתארך. בספרי החסידות מובא שאלו 'לילות הזהב'. ביום אדם עסוק, אבל בלילה, הלילה ארוך כמה אדם ישן? שלוש-ארבע שעות, ואחר כך מה יעשה? יכול ללמוד!

הרמב"ם אומר שאדם שלא לומד בלילה, אינו יודע טעם תורה מהו.

חכם בן ציון היה אומר לנו שלפי הרמב"ם, אדם חייב ללמוד תורה אפילו בליל חתונתו. וכעת מתחילים את ספר בראשית. ספר בראשית נקרא 'ספר הישר', ספר מעשיהם של אבות העולם, שכל מעשיהם היו לפי היושר והאמת. איזו דרך ארץ ואיזה מוסר אנו לומדים ממנו! בעזרת ה' נעשה את כל מה שביכולתנו כדי להבין וללמוד היטב.

אור שבת בראשית משפיע על כל השנה

על שבת בראשית אומר הבעל שם טוב- שבת בראשית היא השורש של כל שבתות השנה ושל כל

ומפרישים? מתי נדע את כל התורה? ממש צריך להשתדל בזה!

אני מאוד שמח מהחומש החדש המוזהב שיצא, מפני שיש בו כותרות ופירושים קשורים. בעצמי תכננתי לעשות דבר כזה, כי זה דבר גדול מאוד.

תראה, גם כשאני מסדר את 'שער הכוונות', לכל דבר אני עושה כותרת ומפרש אותו. איך אדם ידע מה כתוב אם אין לו עזר וכותרות?

כשהילדים שלי היו קטנים, הייתי נותן להם עבודה לבית: "תכתבו לי את כל ספר בראשית, כמה פרשיות יש, מה שמותיהן, וכן ב'שמות', 'ויקרא', 'במדבר' ו'דברים', ולאחר מכן בכל התנ"ך - כמה פרקים יש בכל ספר". אחרי שכתבו עשר פעמים וידעו, הייתי מבקש: "עכשיו תכתבו על מה מדבר כל פרק". כך הם ידעו והיו בקיאים.

אור של חודש - משפיע על כל השנה

זכינו לסיים את כל התורה בחגים, ועכשיו האדם זך ונקי. מיד אחרי שמחת תורה מתחילים לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם". למה דווקא עכשיו? להגיד לאדם: זכית להוריד את הגשמים בכל הימים הנוראים, ועכשיו "משיב הרוח" - כשמורידים את הגשמים, זוכים למשיב הרוח והרוחניות!

אחרי החגים, בימי אסרו חג, צריך לקשור כל יום ויום, שהרי כל יום בחודש תשרי הוא מרגלית בפני עצמה. צריך לאסוף ולקשור את כל השרשרת הזאת של המרגליות והפנינים, "השיאנו ה' אלהינו את ברכת מועדיך", לקחת את האור של כל החגים לכל השנה כולה.

החסידים דורשים על מה שאנו אומרים בליל שבת: "יהא רעוא דתשרי על עמיה", בדרך רמז: יהי רצון שאור חודש תשרי ישרה על עמו ישראל במשך כל השנה כולה!

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי שי בן רות ה"ו
ודעייתו הצדקנית
יסמין בת פאני תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחייהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

תיקון הנפטרים

למסירת שמות לתיקון הנפטרים
הנערך בכל ערב ראש חודש

שלוח 7 03.5520004

משולחן המלך

בשני בני אדם שרצו לנסוע בספינה כדי לסחור. בעת שרצו לעלות לספינה, נכנס קוץ ברגלו של אחד מהם ולא יכול היה לעלות. התחיל מחרף ומגרף על שנותר מאחור, בעוד חברו נסע. לאחר ימים שמע שטבעה הספינה, התחיל להודות ואמר, תודה רבה לך ריבונו של עולם ששמת קוץ ברגלי. לכן נרמזה המילה 'אמת' בסופי תיבות של 'בראשית ברא אלהים', לומר לך שבתחילה האמת אינה ניכרת, אך בסוף האמת ניכרת ואדם רואה שהכל היה לטובתו.

נסתרות דרכי הא-ל

כיוצא בזה היה מעשה בירושלים עם שני האחים העשירים ממשפחת שטראוס מאמריקה, לפני כ-80 שנה. הם תרמו למפעלים ויישובים שהוקמו בארץ ישראל, נתן שטראוס תרם כסף לבניית העיר 'נתניה' ולמען היישוב הישן. החליטו גבאי צדקה לפנות לאחים להתרימם למפעלי חסד בירושלים עבור עניי העיר.

נתן שטראוס נתן כסף רב להקמת בית תבשיל לעניים, אך אחיו סירב לתרום למטרה זו. כעבור כמה חודשים הגיע נתן לראות את הבניין הנשלה של בית התבשיל, ואחיו הגיע עמו. הם התפעלו מאוד ממאות העניים שאוכלים שם. ביציאתם מעד נתן במדרגות ושבר את קרסולו. לקחו אותו לבית החולים והוא נזקק לאשפוז של כמה ימים. אחיו הלגלג עליו ואמר, ראה מה קיבלת מהתרומה לבית התבשיל. מכיון שהיו להם עסקים באירופה, החליט האח השני שלא להמתין לאחיו שנפצע, עלה לאונייה הראשונה והפליג. כעבור כמה קילומטרים טבעה האונייה בים והאח הלגלגן טבע עמה. התברר שהשם יתברך רצה להציל את נתן, ולא סתם נשברה עצם קרסולו, אלא כדי שיתעכב ולא יעלה לאונייה זו. שניהם היו אנשים ישרים ותורמים, אך ראו איזה פלא, מהאדם נסתרות סיבות הדברים.

רש"י ומפרשים, כגון ה'אור החיים' של רבי חיים בן עטר, כדי שידע כל דבר ודבר בתורה הקדושה.

מדוע האמת רק רמוזה?

'בראשית ברא אלהים', סופי תיבות תיבת 'אמת'. מדוע רמז זאת הקדוש ברוך הוא בסופי תיבות ולא בראשי תיבות?

כי תורת הנסתר נקראת 'תורת האמת', ולכן הסתיר זאת בסופי תיבות כרמז לתורת הנסתר.

רבותינו אמרו, ובספר 'שבט מוסר' מובא, שהרבה מעשים מתרחשים בעולם, חלקם נראים טובים וחלקם נראים רעים. את המעשים הטובים אדם מקבל בשמחה. כשיש דברים טובים, כגון שהרוויח, קיבל מתנות, נולדו לו ילדים או שיש לו שפע, הוא שמח מאוד.

אבל... אם חס ושלום מגיעות צרות או בעיות, אדם מתרעם ולא טוב לו, כי הוא לא יודע את סיבת ההתרחשות של המעשים. אך צריך לדעת שהכל לטובתו ולתועלתו, גם מה שנראה לא טוב, "העזר תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא" (דברים לב, ד).

אסור להתרעם כלל על מידותיו של הקדוש ברוך הוא!!

איך אמר הנביא? "אודך ה' כי אנפת בי ישוב אפך ותנחמני" (ישעיהו יב, א). גם על העינוי והכעס שהיו, היה מודה לקדוש ברוך הוא, כי בסוף יהיו דברים יפים.

אמר רבי יוסף (פסחים נ, ב), במה הכתוב מדבר?

רבי שמעון כדוגמה לנזר הבריה

הקדוש ברוך הוא עשה דבר אדיר, ברגע שאדם עושה מצווה, הוא מאיר את כל העולם. מכיוון שכולם כלולים בו, הוא מאיר את כל העולמות, הספירות והמלאכים, ומשפיע שפע לכולם.

אך... ברגע שהוא עושה עוון, כולם מפחדים על האדם ועל העולמות, כי אם הקדוש ברוך הוא יעניש אותו, גם הם נענשים. לכן כל העולמות מבקשים עליו רחמים 'אל תפגע בו, תן לו רחמים'.

אבל רשב"י כולל את כל הנשמות ואת כל העולמות. כשהקדוש ברוך הוא אמר למלאכים 'נעשה אדם', הוא לקח את רבי שמעון בר יוחאי, העמיד אותו ואמר 'כזה אדם אני רוצה לעשות!!' 'נעשה אדם נאמר בעבורך', בעבור רשב"י. לכן כתוב 'בראשית ברא אלהים', בשביל האדם שנקרא 'ראשית' ובשביל התורה שנקראת 'ראשית', 'ברא אלהים את השמים ואת הארץ'. ראו כמה זכות גדולה זו.

רמזים בתיבת 'בראשית'

בתיקוני הזוהר יש 70 פירושים על המילה 'בראשית'. כל ספר 'תיקוני הזוהר' מיוסד על 70 תיקונים של מילת 'בראשית'. גם הבבא סאלי חיבר ספר שרק מסביר את המילה בראשית, פלא פלאות.

הגאון חיד"א אומר שאמר לו זקן אחד, שהמילה 'בראשית' בגימטריה: 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד' (עם האותיות).

עוד אומר הגאון חיד"א, 'בראשית' אלו אותיות ה'שכינה'- 'בית', אחרות רעיות, יונת תמות'.

כמו שאמרנו, 'בראשית' זה ראשי תיבות: 'אור תורת רבי שמעון בר יוחאי'. תחילה זה היה רשב"י, אחר כך הופיע בדמות רבנו האר"י, 'אור תורת רבי יצחק בן שלמה', ואחר כך בדמות הרש"ש 'אור תורת רבי שלום בן יצחק'. יש אומרים גם: 'אור תורת רבי ישראל בעל שם טוב'. לכן צריך לנצל את השבת החשובה הזו. שאדם ייקח לו מטרה בכל שבת לקרוא את הפרשה עם תרגום, וללמוד אותה עם

מוסדות המיש"ר תכ"ץ
פרנס יום

היום יום רבינו ב' באב התשפ"ד
הלימוד והתפילות בישיבה יהיו לע"נ

יקי קורן פלוני

הקדוש ע"י ה' פלוני אלמוני יהי ויהי שוהב לשפעה סביבה
הצליח פרנסה טובה וכשפגע, נותן ושחיה בריאות איתנה,
אחרות ימים רשנים טובים ובנעימים וכל מילי דמיטב אמן.

להקדשות:
03-552-0004

באפשרותך להיות משותפיו של מו"ר הרב בנימו שליט"א, בתרומת 500 ש"ח פעמי, ואברכי המוסדות ילמדו להצלתכם, שלט זה מודבק בפתחים של כל בתי המדרש של המוסדות הקדושים

ברכות שמים מעל

הגיליון מוקדש להצלחת ידידנו
אהוב ליבנו תומך תורה וחסד
בכל ליבו ונפשו
רבי דוד בן אסתר הי"ו
דעייתו הצדקת
נטלי חיה בת רשל תחי'
וילדיהם הנעימים
השם ישמרם ויחיהם בבריאות
ושובע שמחות אמן

משולחן המלך

צדיק באמונתו חייה

דיבורים קדושים בענייני "אמונה"
מאת הרב יוסף עבדלחק שליט"א
מאברכי המוסדות

בסימנא טבא

מתחילים מבראשית - בסעיפת דשמיא. וכידוע שספר בראשית הוא נקרא גם כן ספר הישר, בו למדים את הבסיס, את האמונה, את מעשה אבותינו, כמו שאמרו חז"ל "מעשה אבות סימן לבנים", והפרשיות הללו מלמדים אותנו הרבה אמונה וראת שמים. נביא איזה מעשה של חיזוק באמונה בעזה"ת.

מעשה בראובן שהיה הוא לבדו מוכר יין בעירו, ופעם היה לו באוצר מאה חביות מלאות יין, ויבוא אדם אחר לאותה העיר והביא עמו סחורה מאה חביות של יין למוכרה, והעיר קטנה ודי לה לכל השנה כולה כפחות ממאה חביות.

מה עשה זה האורח שכן שני בני אדם מאנשי העיר, ואמר להם שישבו במקום אסיפה של אנשים הרבה כמו בתי הקפה וכיוצא בזה, וידברו לפני אנשים היושבים שם לאמר חבל על ראובן בעל היין שיש לו מאה חביות יין מלאות והחמיצו שלושים חביות שנעשו חומץ גמור, ונתפסו הדברים האלה בכל העיר, ואחר שני ימים חזרו וישבו במקום אספת האנשים ויאמרו ויחסרון כיס, כי אתמול נראו עוד שלושים חביות אצל ראובן שנעשו חומץ גמור, ואחר שני ימים חזרו וישבו באותו מקום, ויאמרו אי ונאביו על פלוני כי היום נודע שכל החביות הנשארות כולם החמיצו, ואין בהם אפילו חבית אחת והם מדברים כן כאילו מצטערים, ויתפסו הדברים בכל העיר, כי קול המון רבים קורא שהיין של ראובן החמיץ כולו, וכיון שהדבר הזה יוצא מפי הכל אנשים ונשים וטף באמת נעשה היין שלו חומץ. כי ברית כרותה לשפתיים שכל אנשי העיר פתחו פיהם בכך, ואז אינו יכול למכור אף קנקן אחד קטן, כי הכל נעשה חומץ גמור והאורח שמח שמחה גדולה כי עתה היה מוכר היין בעיר לבדו.

והנה בחמלת ה' על ראובן לא עשה לו נס שיתלק כח החמיצות מיינו ויחזור להיות יין טוב, אלא הביא על אנשי העיר חולי תגבורת הדם בעור בשרם, שנעשה עורם אדום כדם, וכל אחד מוכרח לחכך הרבה, והדם מתגבר על ידי החיכוך יותר, וגורו הרופאים שאין לאלו תקנה אלא אם כן ירחצו כל עורם בחומץ חזק של ענבים, ובה יכבה אש הדם וילך לו, וצריך למהר רפואה יפה שעה אחת קודם, ובעיר לא נמצא אפילו בקבוק אחד של חומץ, והוכרחו כולם לבוא אצל ראובן ולקנות ממנו חומץ, ומכרו בסך רב כפלים על היין נמצא זה הרע של החמיצות נשאר במקומו, ולא נסתלק מאותו היין, ועם כל זה קיבל בעליו ממנו טובה כפולה על היין.

שנוכה להתחזק באמונה בהשגחה פרטית
אמן ואמן שבת שלום.

רשע גם במותו

הגאון רבי משה פיינשטיין כיהן כרב ב'רוסיה' לפני שהגיע ל'אמריקה', היה באותה עיר יהודי אחד שהיה מלשן של ה-ק.ג.ב, והיהודים סבלו ממנו מאוד.

יום אחד חלה במחלה קשה ועמד למות. השאיר אותו אדם צוואה ל'חברא קדישא', וביקש שכיוון שעשה מעשים רעים וברצונו לכפר על עוונותיו, שיקברו אותו מחוץ לגדר בית הקברות בקבורת חמור, בכיזון, ובה יתכפר עונו. הלכו ה'חברא קדישא' לשאול את רבי משה פיינשטיין, שהיה אז רב צעיר.

אמר להם הרב: ההלכה אינה כך. האדם אינו בעל הבית על גופו, הקדוש ברוך הוא הוא בעל הבית, ואין האדם יכול לקבוע מה לעשות בגופו. לכן תעשו לו קבורה רגילה כדת וכדין כמו לכל יהודי.

אמרו לו: 'הרי הוא ציווה כך כדי שתהיה לו כפרה'. אמר להם הרב 'אני הולך לפי ההלכה, וההלכה אוסרת לעשות כן'. ולא שינו, וקברו אותו בקבורה רגילה.

כעבור כמה ימים באו אנשי ה-ק.ג.ב לחפש את קברו. הם ידעו שהיה מלשין וחשדו שהיהודים התעללו בגופתו וקברו אותו מחוץ לגדר, ובאו לבדוק אם כך היה. כשראו שנקבר בכבוד ככל אדם, נוכחו לדעת שהכל כשורה. ראו כיצד סייעו לו מהשמיים לעמוד על ההלכה, כי אדם אינו יודע מה צופן העתיד.

פסוק בתורה משתק בתי חרושת שלם

העיקר הוא שהשבת היא מקור הברכה, "כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלקים לעשות" (בראשית ב, ג). השבת היא הנותנת קיום.

יהודי אחד שהיה מחלל שבת בעסקיו, פגש ב'חפץ חיים'. אמר לו ה'חפץ חיים' - דע לך שאסור לעבוד בשבת. אמר לו האיש: זו כל הפרנסה שלי!

אמר לו ה'חפץ חיים' כל הקיום שלך הוא בזכות השבת, ואם לא תשמור שבת, גם בשבת הימים לא יהיה לך מה לעשות.

התורה מזהירה "ששת ימים תעשה מלאכה", לומר לך שאם אדם רוצה פרנסה במשך ששת ימי המעשה, עליו

בתורה כתוב הכל

הגר"א מביא, שכל מה שהיה, הווה ויהיה עד סוף העולם, הכל כלול בתורה מבראשית ועד 'לעיני כל ישראל'. וזה לשונו של הגר"א: 'כי כל מה שהיה והווה ויהיה עד עולם, הכל כלול בתורה מבראשית. ולא הכללים בלבד, אלא אפילו פרטיו של כל מין ומין ושל כל אדם בפרט, וכל מה שיארע לו מיום היוולדו עד סופו, וכל גלגוליו וכל פרטיו ופרטי פרטיו של כל מין בהמה וחיה וכל עשב וצומח ודומם. כל מה שהיה באבות, משה וישראל. בכל דור ודור, כולם מתגלגלים ניצוצותיהם, וכן כל מעשיהם מאדם הראשון עד סוף התורה בכל דור ודור, הכל כתוב בפרטי פרטים.

פעם בא אדם אחד ל'חפץ חיים' לשאול בעצתו. פתח ה'חפץ חיים' את התנ"ך, עיין בו ואמר לו 'תעשה כך וכך', כי הכל רמוז בתורה.

כיוצא בזה כותב בספר 'שבת מוסר', שקיבלו מרבתינו כשהיו מסופקים אם לעשות דבר מה, היו פותחים חומש ורואים בראש הדף לפי מה שמראה הפסוק, וזו הייתה התשובה בסיעתא דשמיא.

ה'אוהב ישראל' מאפסא אומר: 'בראשית ברא אלהים את', ראשי תיבות: 'ב'ך בטחת' אל אבושה' (תהלים כה, ב). ואם תקרא מהסוף לראש יוצא: 'אשרי אדם בוטח בך'. בירושלמי (ברכות פרק ח') מובא שלא יזוז פסוק זה מפ"ך - 'אשרי אדם בטח בך' (תהלים פד, ג).

לא תסור גם אם זה לא הגיוני

כשהקדוש ברוך הוא ברא את העולם, הוא אמר 'עץ פרי עשה פרי' (בראשית א, יא), שהעץ עצמו יהיה בטעם פרי. והארץ עשתה 'עץ עשה פרי', העץ עצמו לא היה למאכל.

שואל ה'חוקוני', מדוע עשתה כך הארץ, ומסביר שהארץ התכוונה לטובה, היא אמרה שאם העץ עצמו יהיה למאכל, בני אדם יאכלו את כל העצים ולא ישאירו

רוצים לקבל את העלון באופן קבוע?

<< להפצת העלון
בבית הכנסת שלכם:
צרו קשר בטל: 077-5122948
והקליטו את הודעתכם למערכת:
שם מלא, מס' טלפון לחזרה,
שם בית הכנסת, כתובת ועיר

<< להצטרפות במייל:
שלחו מייל לכתובת
office@mrbs.co.il
עם הכותרת "הצטרפות לקבלת
העלון למייל"

יחד נרבה תורה ונפיץ אור!

כל נתיבותיה שלום

לימוד מידות התענוגות ורחמים בדרך
התענוגות "במידות טובות" והתענוגות דרך
א"ץ מאת הרב משה אהרן זוארץ
שליט"א
מאבירי המיסודות

מה הטענה היחידה שהתקבלה?

בסימנא טבא אנו פותחים שוב בקריאת תורתנו הקדושה, פרשת בראשית היא הפותחת את חומשנו ואת התורה בכלל. בה מסופר ומובא יסודות התורה – בריאת העולם ע"י ה' יתברך ויתעלה. בשישה ימים ברא הקב"ה עולמו וביום השביעי שבת.

זו הסיבה שציונו ה' לשבות מידי שבת כמותו – לאות ולסימן באמונה שהקב"ה ברא עולמו בימים שישה ושבת ביום השביעי.

אחד הדברים שעלינו להתחזק בהם ובפרט עתה שאנו קרבים ובאים לזמני החורף – כניסת השבת בזמן. הרבה פעמים השבת נכנסת ב'שניים' ופעמים שגולשים כמעט עד השקיעה...

על שבת המלכה אמר הקב"ה שהיא 'מתנה טובה', כמה חשוב להשתדל לטרוח ולהיות מוכנים לשבת עוד קודם הזמן, הדבר מראה את חיבתנו ואהבתנו למצוות ה'.

מסופר על הרידב"ז (האשכנזי) ר' יעקב דוד וילבסקי זצ"ל אשר זכה לכהן פאר כרבה של סלוצק כאשר הגיע לגיל זקנה ושיבה טובה חלה פתאום בחולי קשה בעודו שוכב על מיטתו עלתה נשמתו מעלה אל עבר בית דין של מעלה, שם המתנינו לו הדיינים לדון.

"הדין היה ברור לחלוטין" – מספר הרידב"ז, "נגזר עליי להשיב את נשמתו לעליונים ולסיים חלקי בעולם הזה ולעבור לעולם הבא, אולם נתנו לי את האפשרות לסגור על עצמי ולדבר".

פתחתי ואמרתי: "בימים אלו אני שוקד ועמל על כתיבת פירושי על התלמוד הירושלמי, תרומה משמעותית לעולם התורה, אלא תנו לי להמשיך במלאכת, מלאכת הקודש".

הדיינים ישר דחו בדברי: "לא חסר יהיה מי שיוכל להמשיך ולסיים את מלאכתך במקומך, זו אינה טענה שתרד שוב לעולם".

"אז ניסיתי טענה אחרת", מספר הרידב"ז, "הנני עוזר ליתומים ואלמנות והחסד מעלתו רבה אלא תנו לי לשוב ולהמשיך בחסדי בעולם".

גם טענה זו לא התקבלה, "זו אינה טענה כדי שתשוב, תמיד נוכל למצוא גבאי צדקה צדיקים שימשיכו ויעשו חסדים וצדקות עם יתומים ואלמנות לפחות כמך".

הרידב"ז הרגיש שאין לו מה לענות ולומר, אולם עז היה רצונו להמשיך להשפיע ולפעול בעולם הזה להרבות עוד תורה וחסד.

לפתע עברה במחשבתו טענה נוספת: "רבותיי הדיינים", פתח בשלישית, "אני זוכה שאצלי בבית כבר ביום חמישי בלילה השבת מוכנה, השולחן ערוך, התבשילים עשויים, הבית נקי ומסודר, ואנחנו – אני ורעייתי מוכנים מוקדם מאוד להקביל פני שבת המלכה, דומני שאין מי שמקדים ומוכן לשבת כמכונן". הטענה הווי – זכות ההכנה המוקדמת והכבוד לשבת מלכה, טענה זו ניצחה והתקבלה בבית דין של מעלה. נפסקו על הרידב"ז עוד 20 שנות חיים בהם זכה והספיק לעלות לארץ ישראל ולהתיישב בעיר צפת, להקים בה ישיבה מפוארת ובה 150 תלמידים וגם זכה להשלים את חיבורו על התלמוד הירושלמי כחפצו ורצונו.

הא לנו כוחה העצום של הכנסת השבת כיאה וכנאה לקבלת האורחת החשובה, האהובה והיקרה על מלך העולם – שבת המלכה.

יזכנו ה' לקבל שבת מוקדם ובשמחה ושהשמחה והשלום יהיו תמיד בבתי ישראל, אמן.

משולחן המלך

שעיו ואמרתי לו: 'כבוד הרב, איני מבין את השפה של הרב מועלם'. אמר לי רבי עזרא – 'דע לך שייקח לך כשלושה חודשים עד שתתרגל לשפתו, כי יש לו סגנון לימוד עמוק והוא בקי בכל התורה כולה, ותראה שעוד תהנה ממנו מאוד'. ואכן, כעבור חודש או חודשיים התחלתי להבין את כל דבריו, ולמדנו אצלו במשך שנה מסכת 'קידושין' עם פירוש 'עצמות יוסף'. איזה אדם גדול הוא היה... איזה מידות טובות, עדינות וענווה.

יש לי רב שלימדני כהוגן

הוא היה לומד גם תורת הקבלה ואת הספרים מחביא שלא יראו אותו לומד. מדי שבוע היה בא לסבא שלו רבי יהושע שראבני, והסבא מבקש ממנו: 'תיקח אותי לטבול במרחץ', והיה לוקח אותו בכבוד גדול. זכורני שהיה אומר לנו 'אקח אתכם לטיול של יומיים, שלושה בצפון, ואביא מדריך שיסביר לכם את הכל', והכל על חשבוננו, אף שלא היה לו ממון איזה אדם טוב היה.

כשהייתי בחור כבן 13, אמרתי לו שאבי מביא אתרונים, ואיני יודע כיצד לעשר אותם כראוי, ברצוני ללמוד כיצד היו מעשרים בזמן בית המקדש כשהיו נותנים ללוי ולכהן מדאורייתא. אמר לי: 'שב לציד וסביר לך את הכל'. ישב איתי והסביר לי את כל סדר הפרשת מעשרות לפרטי פרטים, וכתב לי זאת. הייתי רוצה זאת מאוד, כדי שאנשים לא ייכשלו חלילה באכילת טבל. עד היום הזה הלימוד הזה חקוק במוחי. כך היה בכל דבר ודבר, בגמרא ובכל לימוד, הכל בענווה ובסבלנות.

מאוחר יותר בא הגאון רבי יהודה עדס לרכוש אצלנו אתרונים. שאל אותי 'מי עישר את האתרונים הללו?' אמרתי לו 'אני עישרתי'. התפלא ואמר: 'אתה ילד, כיצד עישרת? תסביר לי כיצד עשית? ישבתי והסברתי לו את כל סדר ההפרשה כפי שלמדתי. נישק אותי הרב עדס ואמר 'כיצד ילד יודע דבר כזה?' אמרתי לו: 'יש לי רב, רבי יהודה מועלם, והוא לימדני את הנושא על בוריו, זכותם של הצדיקים תגן עלינו ועל כל ישראל, אמן'.

לשבות ביום השביעי. ואם לא ישבות ביום השביעי, נגזר עליו שגם בימי השבוע לא תהיה לו מלאכה.

לגלג האיש ואמר: 'וכי פסוק בחומש יעמיד בית חרושת ללא עובדים 24 שעות?!'. זמן קצר לאחר מכן נכנסו הבולשביקים ל'רוסיה' והחרמו את כל בתי החרושת שהיו בבעלותו. הוא עצמו הצליח לברוח בדרך נס בחוסר כל. כשזכר בדברי ה'חפץ חיים', שלח מיד מכתב תודה ואמר 'עכשיו אני רואה שדבריו צודקים ואמיתיים, ויש בכוחו של פסוק בתורה לשתק בתי חרושת'.

משמירת שבת לא מפסידים

מעשה שהיה בחולון, במפעל אריגים, יום אחד הגיע לביתו של הגאון רבי ניסים קרליץ בבני ברק בעל המפעל להתייעץ עמו. שאל אותו הרב: 'האם המפעל שלך פתוח בשבת?' ענה האיש בגמגום – '70% מהרווחים מגיעים מהפעילות בשבת, ואם אשבית את המכונות בשבת ייגרם נזק של עשרות אלפי שקלים'.

אמר לו הרב: 'איסור חמור הוא, ואתה חייב להפסיק את העבודה בשבת. אם לא תפסיק, אתה מפסיד את חייך. שמירת שבת מביאה רק רווח, ולא תפסיד ממנה דבר, ואף אם נראה שהפסדת, תקבל על כך כפול ומכופל'.

הדברים הללו בליבו של בעל המפעל, והוא החליט לקבל על עצמו לשמור שבת ולהשבית את המפעל. שלושה שבועות עברו, והנה קרה דבר בלתי צפוי. מפעל מתחרה גדול, שפעל עשרות שנים, נסגר פתאום. כתוצאה מיידית חלה זינוק אדיר בהזמנות למפעלו, וברגע אחד הרוויח מיליונים. ראו מה כוחה של שמירת שבת.

כיוצא בזה מסופר על הנגיד לב לבייב, שהיה לו קניון והחליט לסגור אותו בשבת. אף אחד לא האמין שניתן לעשות כן, והיו שלקחו אותו לבית המשפט. השופט שמע את דבריו החזקים על אמונתו, והתיר לו לסגור. ומאז רק גדלו מכירותיו ורווחיו, כי כך היא סגולת שמירת השבת.

שלושה חודשים!! עד שהבנתי

השבוע ב-כד' תשרי חל פטירת מורנו החכם רבי יהודה מועלם זכותו תגן עלינו. זכיתי ללמוד אצלו. כשהייתי בגיל 12 בשיעור א' בישיבה קטנה, בתחילה למדתי אצל רבי עזרא שעיו, שהיה מסביר בטוב טעם ודעת והיינו לומדים בנעימות. וכשעליתי לשיעור ב' אצל הרב מועלם, ישבתי שבוע, שבועיים, ולא הבנתי את שיעוריו, כי הייתה לו שפה עמוקה וייחודית. חזרתי לרבי עזרא

הלימוד שלך יהיה עוד יותר טוב ועוד יותר טוב....

שיעור הדף היומי
מפי הרה"ג דן גבאי שליט"א

דף היומי במתיקות ובהירות, משניות יומיות, נ"ך, מוסר, מעשיות והלכות

בימים: א, ב, ד, ה, בישיבת המישי"ד רח' אודס ישראל 4, בת ים
17:40 תפילת ערבית < 18:00 תחילת השיעור

בוא ותגלה שגם אתה יכול לסיים מסכתות בהנהגה ובהנאה

שותיה קלה וחמה
לרווחת הלומדים

דאיהו רבון וְשֵׁלִיט עֲלֵיהוּ וכל הנבראים יכירו בו שהוא האדון והשולט עליהם.

אדם שעבר על מצוות התורה וישקה ממרירות עץ הדעת

זוהר על הפרשה

הקב"ה הפריש את האדם מהיסודות של העולם הזה, והניחו בגן עדן

(דף כז ע"א) פתח קרא אֲבִתְרִיה פתח רבי שמעון לפרש את הפסוק שכתוב אחר כך וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיְנִיתֵהוּ בְּגֶן עֵדֶן וְלִעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָהּ. וַיִּקַּח, מֵאֵן נָטִיל לִיָּה מֵהֵיכָן לִקַּח הַקֶּב"ה אֶת הָאָדָם? אֵלָּא נָטִיל לִיָּה מֵאֲרֻכָּעָה יְסוּדִין לִקַּח וְהוּצִיא אֶת גּוֹפּוֹ מִד' יְסוּדוֹת אֲשֶׁר רוּחַ מִים עֵפֶר, שֶׁהֵם כִּנְגוּד' אוֹתוֹת הוֹי"ה ב"ה דְּאִתְמַד בְּהוֹן וּמִשְׁם יִפְרָד וְעַל זֶה נֵאמַר וּמִשְׁם יִפְרָד, פִּירוּשׁ אֶת גּוֹפּוֹ מִד' יְסוּדוֹת הַגִּשְׁמִיִּים מֵהִנֶּפֶשׁ הָרוּחָנִית וְהִיָּה לְאֲרֻכָּעָה רֵאשִׁים שֶׁשֶׁרֶשׁ מִד' יְסוּדוֹת שֶׁהֵם: י' ראש האצילות, ה' ראש הבריאה, ו' ראש היצירה, ה' ראש העשייה. אִפְרִישׁ לִיָּה מִנְּהוֹן וְשֵׁי לִיָּה בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן הִפְרִישׁ אֶת הָאָדָם מֵהִיסוּדוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, וְהִנִּיחוֹ בְּגֶן עֵדֶן לְעֲבָדָה וּלְשִׁמְרָהּ. לְעֲבָדָה אֶת ה' הַשְׂכִּינָה בְּרַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּלְשִׁמְרָהּ בְּשֵׁם ה' מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה.

כשאדם שב בתשובה ועוסק בתורה בימי חייו, לאחר פטירתו הקב"ה יפריש נפשו מהתאוות ושם אותו בגן שלו

כְּגִוּוֹנָא דָּא יַעֲבֹד קֳדָשׁ בְּרִיךְ הוּא לְבַר נֶשׁ דְּאִתְבְּרִי מֵאֲרֻכָּעָה יְסוּדִין. בְּזִמְנָא דְּתֵב בְּתִיבְתָּא וּמִתְעַסֵּק בְּאֲוִדִּיתָא כֵּן יַעֲשֶׂה הַקֶּב"ה לְאָדָם שֶׁנִּבְרָא מִד' יְסוּדוֹת, כְּשֶׁאָדָם שָׁב בְּתִשּׁוּבָה וְעוֹסֵק בְּתוֹרָה בִּימֵי חַיָּו, אִזּוּ אַחֲרֵי שִׁישְׁלִים שְׁנוֹתָיו בְּעוֹלָם הַזֶּה, קֳדָשׁ בְּרִיךְ הוּא נָטִיל לִיָּה מִנְּהוֹן הַקֶּב"ה לִקַּח וְהוּצִיא מִד' יְסוּדוֹת הַגִּשְׁמִיִּים שֶׁל גּוֹפּוֹ הַמְעוּרָבִים בְּנִשְׁמָתוֹ. וְעֲלִיָּהוּ אִתְמַד וּמִשְׁם יִפְרָד. אִפְרִישׁ נִפְשִׁיה מִתְּתָא דִּילְהוֹן וְעִלְהֵם נֵאמַר וּמִשְׁם יִפְרָד, כְּלוּמַר הַקֶּב"ה יִפְרִישׁ נִפְשׁוֹ מֵהִתְאֻוֹת הַנּוֹלָדוֹת מִד' יְסוּדוֹת וְשֵׁי לִיָּה בְּגִנְתָּא דִּילְיָה דְּאִיָּה שְׂכִינְתָּא. לְעֲבָדָה בְּפִקּוּדֵי דְּעֲשֵׂה. וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵי דְּלֹא תַעֲשֶׂה וְשֵׁם אוֹתוֹ בְּגֶן שְׁלֹו שְׁהוּא סוּד הַשְׂכִּינָה. וְעַתָּה מִפְרֵשׁ עֲבֹדָת הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה לְתִיקוּן הַשְׂכִּינָה, שְׁהוּא לְעֲבֹד לְהַקִּב"ה בְּקִיּוּם רַמ"ח מִצְוֹת עֲשֵׂה, וְעַל יְדֵי זֶה מְעֵלִין מ"ן לְתַקֵּן אֶת הַשְׂכִּינָה, וְעַל יְדֵי שְׁמִירַת שֵׁם ה' הַלְאוּן שׁוֹמְרִים אֶת הַשְׂכִּינָה מֵאֲחִיצוֹת הַחִיצוֹנִים. אִי זָכָה לְנִטְרָא לָהּ, אִיָּהוּ יִהְיֶה רִישָׁא עַל אֲרֻכָּעָה יְסוּדִין אִם זָכָה לְשִׁמּוֹר אֶת הַשְׂכִּינָה עַל יְדֵי שְׁתִּמּוּד הִיָּה נִזְהָר מִלְּעֻבּוֹר עַל מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, הוּא יִשְׁלֹוֹ עַל ד' יְסוּדוֹת שֶׁבְּגוֹפּוֹ שְׁלֹא יִתְאֻוֹ עוֹד לְשׁוֹם תְּאוֹה גִּשְׁמִית, אִי נִמִּי הוּא יִשְׁלֹוֹ עַל ד' חַיּוֹת שֶׁל הַכֶּסֶּא. וְאִתְעֵבִיד נְהָר דְּאִתְשַׁקִּין עַל יְדֵיהּ וְלֹא עַל יְדֵיהּ אִתְרָא וְהוּא נַעֲשֶׂה כְּנֵהָ שְׁהוּא יְסוּד ז' אֲשֶׁר יִדּוּ יוֹשְׁקוּ וְיִקְבְּלוּ שִׁפְעָה שְׁאֵר הַנִּבְרָאִים, וְלֹא שְׁהוּא יִקְבֵּל שִׁפְעָה עַל יְדֵי אַחֲרִים וְאִשְׁתַּמּוּדְעִין בִּיהּ

היינו בקושיא שיתעוררו קושיות בהבנת התורה. בחומר בקל וחומר בקל וחומר שגם בלמוד קל וחומר יתעורר קושי. וכלבנים בלבון חלכתא שיהיה קשה לברר איזו הלכה. ובכל עבודה כשדה דא ברייתא שיהיה קשה להבין דברי הברייתא. את כל עבודתם וגו' דא משנה שתהיה עבודת פרך להבין את המשנה, וכל זה לפי שבעונות נאחו הסטרא אחרא בתורה הק', בבחינת לא זכה נעשית לו סם המות. אם תיבין בתיבתא אתמר בהון (שמות טו) ויורהו יהוה עץ. ודא עץ חיים וביה וימתקו המים אבל אם עושים תשובה על שעברו על התורה נאמר בהם ויורהו יהוה עץ, הקב"ה שולח להם צדיק לאותו דור שימתק המרירות שלהם, הוא התורה, ועל ידי זה יזכו ללמוד במתיקות התורה, כמו שכתוב ומתוקים מדבש ונופת צופים, והיא סם חיים למימינים בה.

אשר העוסק בתורה שנשמתו תהיה ראש לד' חיות שבמרכבה

ועוד ומשם יפרד. זכאה איהו בר נש דאשתדל באוֹדִיתָא ועוד מה שכתוב ומשם יפרד, פירוש אשרי האיש שעוסק בתורה. בזמנא דנטייל ליה קדשא בריך הוא מהאי גופא מארבעה יסודין, אתפריש מתמן ואזיל למהוי רישא בד' (דף כז ע"ב) חיוֹן שבזמן שהקב"ה יקח את נשמתו מזה הגוף מהד' יסודות שבו, רצה לומר בעת הסתלקותו, אז נפרדת הנשמה מהגוף, ותלך להיות ראש לד' חיות של המרכבה דאִתְמַד בְּהוֹן עַל כְּפִים יִשְׁאוּנְדָּה וגו' פירוש שהחיות ישאו אותה על כפיהם למקום שתמצה.

כשנתקדש יום השבת השכינה שורה ומתפשטת בעולם

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו' (דף מח ע"א) תא חזי, בד אתקדש יומא במעלי שבתא סבת שלום שריא ואִתְפְּרִישַׁת בְּעֵלְמָא בא וראה כשנתקדש יום השבת בכניסת היום, היא השכינה כשהיא מיוחדת עם היסוד הנקרא שלום, כי סוכ"ה גימ' צ"א כמס' הוי"ה אדנו"ת היא שורה ומתפשטת בעולם. מאן סבת שלום, דא שבתא, וכל רוחין ועלעולין ושרין וכל סטרא דמסאבי בללו טמדין ומפרש מי היא סוכת שלום היא השכינה הנקראת שבת. ואז כל הרוחות ורוח סערות ושדים וכל צד הטומאה כולם נחבאים וְעֵאֱלִין בְּעֵינָא דְּרִיחָא דְּנוֹקְבָא דְּתֵהוּמָא רַבָּא וּנְכֻסִּים בְּעֵין הָרַחִים שֶׁל הַנֶּקֶב דְּתֵהוּמָה הַגְּדוֹל שְׁהוּא הַבִּינָה דְּקִלְיָה כְּנ"ל, כִּי בְּכִנְיֹסֶת שֶׁבֶת הָרָאשׁוֹן הִיוּ רַק אַחֲרֵי הָרַחִים הֵינּוּ אַחֲרֵי הַמִּרְכָּבָה שְׁלֵה, אֲבָל בְּכָל כְּנִיסַת שֶׁבֶת מְכַנְּסִים אוֹתָם בַּתּוֹךְ הַמִּרְכָּבָה כְּדֵי שִׁהְיוּ סְגוּרִים שֶׁם וְלֹא יוֹכְלוּ לְצֵאתָ. דְּהָא כִּינּוּ דְּאִתְעַד קְדוּשָׁתָא עַל עֲלָמָא, רוּחַ מְסַאבָא

מחמת העונות מתעוררים קושיות בלימוד התורה, ובשחזורים בתשובה זוכים למתיקות התורה

כְּגִוּוֹנָא דָּא אִמְרוּ מֵאִרִי מִתְנִיתִין וְיִמְרִדוּ אֶת חֵיָּהֶם בְּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּקוּשִׁיא בְּעֲבֹדָה קָשָׁה

זורר על הפרשה

דברי החול, וכל צער וכל צרה כמה דאיתא אמר (ישעיה יד)
ביום הנית יהיה לך מעצבך ומרנך ומן העבך
הקשה וגו' והוא רומז על מנוחת יום השבת.

**צריך האדם לענג את השבת להראות
את עונג השכינה**

ובליליא דשבתא בעי בר נש לאטעמא מכלא, בגין
לאחזא דהאי סבת שלום מכלא אתקלילת, ובלבד
דלא יפגים מיכלא דא ליזמא ובליל שבת צריך האדם
לטעום מכל המאכלים שהכין לכבוד שבת, כדי להראות
שהשכינה הנקראת סבת שלום כלולה מכל מיני שפע
שמקבלת מהיסוד הנקרא שלום, לכן ראוי לאדם להתדמות
אל השכינה להתענג במינים הרבה שבזה הוא מראה על עונג
השכינה שכלולה ממינים הרבה, ובלבד שלא יפגום ולא יאכל
מאכל אחד המיוחד לסעודת היום כדי שישאר שלם לכבוד
ז"א שהוא מדת יום, ואית דאמרי תרין, לתרין סעודתי
אחרני דיומא, ושפיר. וכל שכן אי סליק יתיר
ליזמא ויש אומרים שצריך להשאר ב' מאכלים לב' סעודות
אחרות של היום ודבריהם ישרים, וכל שכן אם משאיר יותר
מאכלים לסעודת היום ויכליל למטעם ממילין אחרני
ולזעירי בתרי תבשילין סגיא ואוקמוה חבריא ויכול
לטעום בלילה ממאכלים אחרים ודאי יפה עושה, ולפחות
ישאיר ב' תבשילים לב' סעודות של היום, ופירשוהו רבותינו
במס' שבת דף ק"ח ע"ב.

נר שבת ניתן לנשים האחויות במלכות

נר של שבת לנשי עמא קדישא אתייהיבת לאדלקא,
וחבריא הא אמרו דאיהי כבתה בוצינא דעלמא
ואחשיבת ליה כו' ושפיר נר של שבת ניתן לנשי עם
הקדוש להדליק, והחברים אמרו, הטעם (כבראשית רבה
סוף פרק יז), שהאשה ככתה נרו של עולם היינו חוה על ידי
שהחטיאה לאדם הראשון החשיכה נשמתו הקרויה נר כמו
שכתוב נר ה' נשמת אדם, ונשמתו היתה נרו של עולם כי כל
הנשמות היו תלויות באיפתו של אדם הראשון, ויפה אמרו.
אבל חזא דמלה. האי סבת שלום מטרוניתא דעלמא
היא ונשמתין דאנון בוצינא עלאה בה שרין אבל
סוד הדבר הוא, כי השכינה היא המלכה של העולם, והנשמות
הנקראות נרות מושרשות בה. ועל דא מטרוניתא בעיא
לאדלקא, דהא ברוכתהא אתאחדת ועבדת עובדא
לכן דוקא האשה שהיא המלכה של ביתה צריכה להדליק
הנרות ולא הבעל, לפי שהאשה אחוזה ומושרשת במקומה
במלכות, לכן צריכה לעשות כמעשיה להדליק נר של שבת כמו
שהמלכות מאירה לנשמות ישראל.

מעלמא, ויתבי ישראל תחות קדושתא דמאריהו
אז הקדושה העליונה יורדת ופורסת כנפיה על ישראל,
ומכסה אותם כאם החופפת על הבנים, וכל מיני החיצונים
מסתלקים מן העולם, וישראל יושבים תחת קדושת רבונם,
ובגין דא סבת שלום יהיב נשמתין תחתין לבנהא,
מאי טעמא בגין דביה נשמתין שרין (ס"א דגין
זמן וזוגא ונשלת נשמתין ובה שרין) ומינה נפקין אז
השכינה שנקראת סוכת שלום נותנת נשמות חדשות לבניה
ישראל, למה היא נותנת נשמות חדשות רק בשבת, לפי
שבה שורות הנשמות, וממנה הם יוצאות לעולם. ובגין
דשריא ופריסת גרפהא על בנהא, אריקת נשמתין
תחתין לכל חד וחד וכיון שבשבת היא שורה ופורסת
כנפיה על בניה, אז היא מוריקה ומשפעת נשמות חדשות
לכל אחד ואחד.

בשבת זוכים ישראל לנשמה יתירה

תו אמר רבי שמעון על דא תנינן שבת דוגמא
דעלמא דאיתא איהו, הכי הוא ודאי עוד אמר רבי
שמעון, על זה שאמרנו לעיל שהשכינה משפעת נשמות
חדשות לישראל, על זה למדנו שבת שהיא המלכות דומה
לבניה הנקראת עוה"ב ושבת היא מעין עולם הבא, וכן הוא
ודאי גם לפי הסוד, ועל דא שמיטה יוכל דוגמא דא
בדא. ושבת ועלמא דאיתא הכי הוא ועל זה שמיטה
שהיא בחינת המלכות השולטת בשבת, ויובל שהיא
בחינת הבינה השולטת לעולם הבא ביום שכולו שבת, הם
דומות זו לזו, לכן שבת ועולם הבא כן הוא שיש להם קשר
והשתוות. ובהוא תוספת דנשמתא מרדא דזכור
קא אתיא על האי סבת שלום דנטיל (דף מ"ח ע"ב)
מעלמא דאיתא לפי שהתוספת הנשמה הנמשכת לישראל
בשבת היא באה לשכינה מסוד זכור שהוא ז"א, שהוא
נוטלה מהבינה, ולפי ששרש הנשמה שהמלכות משפיעה
להתחתונים הוא מהבינה לכן יש קשר למלכות עם הבינה
ודא תוספת יתבת לעמא קדישא. ובהוא תוספת
חדא ויתנשי מנייהו כל מלין דחול וכל צערין
וכל צאקין ואת תוספת זו היא נותנת לעם הקדוש, ובוה
התוספת נשמה הם שמחים ונשכח מהם כל

מן גלותא ברחמי

לא אתער בחדיה. ודא עריק מקמיה דא כי כיון
שנתעוררה קדושת השבת על העולם, לא יכול להתעורר
עמה, ורוח הטומאה בורח מלפני רוח הקדושה.

**בשבת אין אומרים שומר את עמו
ישראל אלא הפורס סוכת שלום**

ובגין עלמא בנטירו עלאה ולא בעינן לצלחא
על נטירו בגין שומר את עמו ישראל לעד אמן
ואז העולם שמור בשמירה עליונה, ואין צריכים להתפלל
על שמירה, כגון שומר את עמו ישראל לעד אמן לכן לא
מסיימים בזה ברכת השכיבו כמו בחול כי העולם שמור
בקדושת השבת. דהא דא ביומא דחול אתתקן
דעלמא בעיא נטירו. אבל בשבת סבת שלום
אתפריסא על עלמא ואתנטיד בכל סטריין. ואפילו
חייבי גיהנם נטירין אנון, וכלא בשלמא אשתכחא
עליין ותתאין שהרי סיום ברכה זו נתקן לימות החול
שאו העולם צריך שמירה מן החיצונים, אבל בשבת
השכינה פורסת כנפיה על העולם, לכן העולם שמור מכל
הצדדים ואפילו רשעי הגהנם שמורים ושובתים בשבת, וכל
העולמות העליונים והתחתונים הם בשלום ושלוח, ובגין
כך בקדושת דיומא מברכין הפורס סבת שלום
עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים. אמאי
על ירושלים, אלא דא היא מודא דההיא סבה
ולכן בהתקדש היום אנו מברכים במקום שומר את עמו
ישראל לעד, ושואל למה אומרים על ירושלים, ואמר, אלא
ירושלים היא מדורה של השכינה, ואנו משבחים להקב"ה
על שהשכינה נמצאת בשבת במדורה בירושלים. ובצינא
ליזמא לההיא סבה דאתפרסת עלנא ולמשדא
עמנא ולמחוי (ד"א מגינא) עלנא כאמא דשריא
על בגין, ובגין דא לא דחלין מכל סטריין, ועל דא
הפורס סבת שלום עלינו ואנו צריכים לזמן את השכינה
שפורסת כנפיה עלינו, שתשרה עמנו ותהיה מגינה עלינו
כאם השורה וחופפת על בניה, ועל ידי זה אין אנו יראים
בשבת מכל הסטרא אחרא, ולכן תיקנו לומר הפורס סוכת
שלום עלינו.

**כשישראל אומרים הפורס סוכת שלום
השכינה פורסת כנפיה ומגינה עליהם**

תא חזי, בשעתא דישדאל מברכין ומזמנין להאי
סבת שלום אושפיזא קדישא ואמרי הפורס סבת
שלום בא וראה בשעה שישאר מברכים ומזמנים את
השכינה שתהיה כאורח קדוש אצלנו, ואומרים הפורס
סוכת שלום לכבוד ביאת השכינה, בגין קדושתא עלאה
נתתא ופריסת גרפהא עליהו דישדאל ומכסיא
לון כאמא על בגין, וכל זיגין בישינ אתכנישו

מעשיות והנהגות מכלי ראשון שנשמעו מפי קודש
של מן הגאון המקובל
חכם **בנידו שמואל** שליט"א
על רבותיו חכמי ישראל **שרפי הקודש**
ומה ששמעו מפי קודשם על רבותיהם זיע"א

שרפי קודש

רבי שלום שבדרון זצוק"ל

רבי ישמעאל הכהן זצוק"ל

מספר מורנו הרב שליט"א שהגאון רבי
שלום שבדרון היה גר בשערי חסד,
ליד ישיבת נהר שלום. ומדי פעם היו
הולכים אליו. יום אחד, פנה
למורינו הרב ושאלו,
"נו, איזה דבר חכמה
יש לך לומר לי?"

השיב, "שמעתי: הפסדת
את הכסף - לא הפסדת
כלום, שכסף
הולך וכסף
חוזר."

'הפסדת
זמן הפסדת
חצי. זמן זה חצי
רווח. 'הפסדת מצב
רוח, הפסדת
הכל."

נענה הרב
זצוק"ל ואמר,
"זה מתוק - אבל
עכשיו בוא נאמר

את הדברים בצורה הפוכה!
'הרווחת כסף, לא הרווחת כלום. הרווחת
זמן, הרווחת חצי. הרווחת מצב רוח, הרווחת
הכל."

והיה מקרב את הלבבות. מספר מורנו הרב,
שבתקופה מסויימת היה נוסע לתל אביב
בכדי לפקח על הגעשה בתלמוד תורה
בית דוד ושלמה. בחודש אלול היה
מביא את הרב שבדרון לחזק בדברי
מוסר את תלמידי ומלמדי הת"ת.
בזמן הנסיעה, במשך כל הדרך היה
רבי שלום בתענית דיבור עם אוזניות,
כי היה שומע את ההקלטות של הלימוד
שהיה מקליט לעצמו.

רפאל זצ"ל, הוא היה מנאמני ביתו של דודו, חכם
ישמעאל הכהן, והיה מספר בהערצה רבה על היותו
מורה דרכם הרוחני של המשפחה. רבי שלום היה
קשור מאוד בנפשו לרבי ישמעאל, וזכר תמיד את
עת פטירתו במאורעות תרפ"ט. ועל כן תמונתו
של חכם ישמעאל היא כמעט היחידה אשר הייתה
מתנוססת בביתו של הרב שלום זצ"ל.

"מור אבי סיפר לי", שח מוריני הרב, "שבילדותו של
חכם ישמעאל הכהן הוא למד מפיו של רשכבה"ג

דמות דיוקנו של רבי ישמעאל הכהן

רבינו יוסף חיים בבגדד. וכיצד זכה לכך? מחמת
שבעת ילדותו, נמנו וגמרו בני משפחתו לעלות מיזר
שבפרס לעבר ארץ הקודש. הם מכרו את חלקם
בעסק המשפחתי ושילשלו את המעות לידי ראש
השיירה אשר הובילים עם משפחתם
ילדיהם ומטלטליהם אל
עבר ארצינו הקדושה.

המסע המפרך נתן את
אותותיו ולמרבה
הכאב נפטר אביו
של ר' ישמעאל
בדרך. ועל כן
עשתה אימו
הפוגה אצל
דודו בעירק.
הדוד פרס
עליו חסותו
ונתן לו מקום
להתגדל בבית מדרשו
של הבא"ח
וללמוד תורה
מפיו. לאחר
כשנתיים ימים,
ארזו שוב מטלטליהם
ושמו פעמיהם אל עיר
הקודש צפת. הדוד, אשר

התכתבות עם השדי חמד והישא ברכה

מורנו הרב שליט"א סיפר על
שאר משפחתו, ענק הרוח,
הגאון הגדול ר' ישמעאל
הכהן בן ר' פנחס בן ר'
אלעזר בן ר' אהרון הכהן.
אשר כונה מולא (כלומר
'חכם' בלשון העדה
הפרסית), והיה ראש
אבות בני הדין בעיר
יזר שברפס. יזר זו עיר
שהיוותה מקור רוחני
ליהדות פרס
כולה.

הרב ישמעאל
נולד בשנת
תרי"א (1855)
לפני כ-170
שנה. הוא התכתב

עם ה'שדי חמד' וה'ישא
ברכה', ושימש כחכם
באשי בעיר תירא הסמוכה
לאיזמיר שבתורכיה במשך
ארבע עשרה שנה. לאחר
מכן שב לצפת, ומונה גם
שם לרב ראשי. ענוותנותו
הייתה לשם דבר, והיה אהוב
לא רק על היהודים יהודי
אשכנזי כעל יהודי ספרד, אלא
אפילו על הגויים.

דוד אמו של רבינו שלום שמואלי
זצ"ל היה רבה הראשי של יהדות
יזר, וקראו לו חכם מאיר

רבי שלום שבדרון

היטב את צורת הלימוד לתלמידיו. כשבאתי ללמוד אצלו, אמר לי חכם עזרא, 'זכיתי ללמוד עם רבינו מרדכי שרעבי חברותא בשיבת 'הרב עוזיאל', ולא ראיתי חכם כזה שהכל ברור לו ממש, ובקי בכל הש"ס והפוסקים כאילו היום למד את הסוגיא'. וכשאמר לי כן, גיליתי את אונן כי רבינו שלח אותי ללמוד אצלו מהטעם הנזכר. כששמע זאת, הוסיף ואמר לי, שכח אותו לימוד שלמד יחד עם רבינו, היה אחד הדברים שחידדו אצלו את כח מסירת הלימוד לתלמידים.

ומלבד מה שלמדתי יחד עם חבריי אצל חכם עזרא, המכונה 'חכם עזר', זיכני הא-ל יתברך שהייתי לומד עימו בחברותא כל שבת קודש במשך תקופה ארוכה, והיינו קשורים זה לזה בלב ונפש. הוא היה מחדיר את לימוד הגמרא ברמ"ח אבריהם ושם"ה גידיהם של תלמידיו.

עד כדי כך היו הדברים, שכאשר הסתיימה השנה בה למדנו בשיעור אצל חכם עזר ועלינו לכיתה הבאה, הרגשנו חוסר שמחה והבנה בלימוד, והלכנו להתאונן על כך באוני חכם עזר זצ"ל.

השיב לנו: "אל לך להצטער מכך, אלא עליך להתרגל במשך כחודש ימים, ללשונו וסגנונו של המלמד החדש, ותראה ששמחת הלימוד תחזור ותתגבר". ואכן כך היה.

שרבי קודש

לגרשו הודיעו רשב"י שהנחש רמז למיתתו, וכך היה שנגנו עוד באותו היום ועלה לשמי מרומים כשהוא זוכה בבנו חכם ציון אשר עמד בראש העדה הספרדית בצפת. והיה בעל ישרות וחכמה נפלאה והעמיד תלמידים הרבה בעיר הקודש צפת לפני חורבנה.

רבי עזרא שעיו זצוק"ל

סיפר מורנו הרב שליט"א: "כשהלכתי ללמוד בצעירותי בשיבת 'פורת יוסף' המעטירה, אמר לי רבינו מרדכי שרעבי זצ"ל שאלך ללמוד אצל הגאון חכם עזרא שעיו זצ"ל, משום שהוא יודע להעביר

רוח בו, השכיל והיה מפזר את כל הונו באהבה שאהב את התורה ולומדיה. מאמציו נשאו פרי, וכאמור, ברבות הימים נקרא חכם ישמעאל לכהן כחכם באשי בתירא, ולאחמ"כ כרב ראשי בצפת.

למגינת לב נפטר רבי ישמעאל במאורעות תרפ"ט כשהוא ממלמל 'שמע ישראל' וגם זו לטובה' עד שהשיב את נשמתו ליוצרו.

רבי יחזקאל הכהן זצוק"ל

איש הרשב"י

סיפר מורנו הרב שליט"א על דוד נוסף שהיה מהמשפחה של אימו של אביו המקובל ר' שלום שמואלי זצוק"ל שקראו לו חכם יחזקאל הכהן. "ידוע לנו ממקורות מהימנים על חסידותו של חכם יחזקאל שהייתה נפלאה ועצומה עד מאוד. מיום עומדו על דעתו לא הילך ד' אמות ללא תורה ותפילה ולא הגביה עיניו אלא לשמים.

ר' יחזקאל עלה גם הוא מיוד שבפרס והשתקע עם משפחתו בצפת. הוא קבע את ישיבתו ומקום משכנו בציון הרשב"י ואף דאג לריצוף בכניסה לציון. התמדתו הייתה מבהילה ופעם בשנה בלבד, בערב פסח היה אורז מטלטליו ושב לביתו. ומקובל וידוע עליו הסיפור שניטל ממנו מאור עיניו, ולאחר בכיות וקריאת מזמורי תהילים על קברו של הרשב"י, שבה אליו ראייתו בדרך נס.

המקובל הקדוש רבי אברהם עדס אשר הכירו, סיפר לבני משפחתו שהוא מעיד על חכם יחזקאל שהינו מראשי המקובלים ובעל רוח הקודש.

מעשה המפעים מופיע בכמה ספרים: "באותו היום היה חכם יחזקאל חזק ובריא ובעוד כוחו באיבו קרא לחכמי צפת ומסר להם את צואתו באומרו שגמר את תיקונו בעולם. לתמיהתם השיב שנחש עבר בקבר הרשב"י וכשניסה

רבני פורת יוסף - רבי עזרא שעיו ראשון מימין

בו קידוש

היכל מרן הבית יוסף

ההלכה היומית שע"י מוסדות המיישר

המשך הלכות מוקצה

האם מותר לטלטל כלים חד פעמיים שהתלכלכו?

נחלקו במשנה (שבת קכד:) לענין כלים שנשברו בשבת, האם מותר לטלטל שבריהם, לדעת רבנן מותר באופן שהם ראויים למלאכה כל שהיא, ולדעת ר' יהודה מותר רק באופן שהוא ראוי למלאכתו הראשונה, ופסק בשו"ע (סי' שח סעי' ו) הלכה כחכמים,

וצריך לדון בימנו שאנשים לא משתמשים בשברי כלים האם יש להם דין מוקצה כיון שסו"ס הם לא משמשים לשום דבר,

דעת המנוחת אהבה (ח"א פ"ב אות לו ובהערה) יש להחמיר שהם נחשבים כמוקצה מחמת גופו, כיון שמוכח בגמ' ובראשונים לענין מאכל של בהמות כגון קליפות שראויים לבהמות וכן שברי זכוכית שראויים לבת יענה דדינן תלוים לפי כל מקום אם מצויים שם חיות להאכיל אותם באותם הדברים או לא, שאם מצויים מותר לטלטלם, אבל אם לא מצויים אסור לטלטלם, וכן לענין שבר של מחט אע"פ שראוי להוציא בו קוץ כיון שלא רגילים לשמור אותו לצורך כך הוא מוקצה ואסור בטלטול, וא"כ הוא הדין שברי כלים בימנו כיון שאין משתמשים בהם כלל הם מוקצה ואסורים בטלטול.

ולדעת הגר"נ קרליץ (ח"ג פנ"א עמ' קה) והגר"ח פיינברג מותר לטלטלם כפעם שאם הם ראויים למלאכה כל שהיא מותר לטלטלם ואינם מוקצה כל חד פעמי ברגע שהשתמש בו פעם אחת לדעת הרבה פוסקים הוא נחשב כשבר כלי וא"כ לכאורה דינו כמוקצה מחמת גופו כיון שאחרי שהשתמשו בו פעם אחת שוב לא השתמשו בו ובמיוחד אם השתמשו בו לאוכל כגון חמין וכדו' שלא ינקו אותו לאחר האכילה אלא ודאי יזרקו אותו

ועוד שיש פוסקים (הגר"צ ועוד) שסוברים שגם בעלמא אין לו דין כלי לענין נטילת ידיים וקידוש אמנם לדעת הגרע"י מותר ליטול בו ידיים ולעשות

מעשה בירחורי

שאלות אקטואליות מבית הדין
בעניני חרשן משפט
בעריכת הר"ג רבי יעקב כהן
שליט"א
מאבירי מוסדותינו

השבת אבידה בצימר

שאלה: בשבת בראשית נוהג ראובן לשכור דירה במירון ולשבות את השבת יחד עם ראש הישיבה בהתרומומות והתעלות של לימוד התורה בח"ו, כשנכנס ראובן לדירה טיפס על הכסא כדי להניח בארון למעלה את חפצי המוקצה שלו וראה שמונח שם כסוף המדף אגוזים יקרות מאוד, הסתפק ראובן מה עליו לעשות באגוזים אלו להשבת האבידה או שמא בכלל מותר לו לקחתם לעצמו.

תשובה: אם אין באגוזים אלו סימן על ראובן להחזירם לשוכר האחרון שהיה לפניו בדירה, ואם יש בה סימן עליו להכריז בין השוכרים שלפניו ונתן הסכמן יחזירנה לו. ואם מצאה במקום שלא יכול להמצא על ידי נקיון קל של הדירה ואין בה סימן יכול ראובן לקחת את האגוזים לעצמו.

הנימוק: בשו"ע (סימן רס סעיף ג) מבואר שאדם שמשכיר דירתו לאחרים [ואינו דר עמהם בדירה] ונכנס עתה שוכר חדש לבית ומצא בה מציאה אנו תולין שהיא של השוכר האחרון שהיה שם לפניו ועליו להחזיר לו את המציאה אע"פ שאין בה סימן, וביאר הסמ"ע דהיינו דוקא אם השוכר האחרון היה ישראל דאילו היה של עכו"ם אבידתו מותרת.

והטעם שאנו תולין שזה של השוכר האחרון ולא של אלו ששכרו מלפניו ביאר הנהיגות בדעת הש"ך שיש לנו ספק שמא הוא שלו או של שוכרים שלפניו, וכיון שאין בו סימן הרי התייאשו השוכרים הקודמים, וזכה בו השוכר האחרון מדין חצר, ולפי"ז אם השוכר האחרון מודה שאינו שלו זכה בו המוצא כי הראשונים כבר התייאשו. האחרון, [והנתי' עצמו פליג על הש"ך ע"ש]. וכתב הפתחי חושן (פ"ג הערה כב) דנראה שאפילו אם השוכר האחרון מודה דלא היתה שלו זכה בה מדין חצר אם היתה במקום שאפשר למוצא, וכתב הש"ך שמוכח בתוס' שאם האבידה נמצאה בסדק עמוק בבית או באיזה גומא עמוקה בענין שאפשר שלא היה נמצא על ידי כיבוד הבית במקרה כזה לא תולין שזה של השוכר האחרון, כי אפשר שהוא של הקודמים וחפשוהו כשבידו את הבית ולא מצאו והתייאשו כשיצאו מהבית, ולכן כיון שאין באבידה סימן הרי היא של המוצא.

ומסתבר כדעת הרב אופיר מלכה שיש לחלק אם השתמשו בו באוכל וכדו' שאין רגילות לנקות אותו לאחר מכן הוא מוקצה ואסור לטלטלו אבל אם הוא שימוש שראוי לשימוש חוזר כגון בכוס שראוי להשתמש בה שוב או בצלחת שהוא עדיין בתוך סעודתו שהוא יכול עדיין להשתמש בה הם לא מוקצים

מה האופן לטלטל כלי חד פעמי לאחר שימוש?

וכן כל מוקצה מחמת גופו כגון אבן או קליפות אגוזים שאינן ראויים לכלום וכן שברי צלחות או כוסות חד"פ שבזורים או עטיפות למניהם איך יטלטלם ממקום שמפריעים לו שם

ואע"פ שלרש"י שם משמע שמותר לטלטל קליפות של אגוזים לפי ר' שמעון כיון שג' עמודי הוראה [הרי"ף הרמב"ם והרא"ש] וכן פסק בשו"ע שאין לטלטלם כיון שאינם ראויים למאכל בהמה א"כ כל דבר שלא ראוי לבהמה ומונח ע"ג השולחן איך יטלטלם [אבל אם ראויים למאכל בהמה ודאי שמותר לטלטלם וצריך לדון מה נחשב ראוי]

אם יש מפה חד"פ ויש גם דבר שהוא ראוי למאכל אדם מותר להרים את המפה עם כל הפסולת שעליה אבל אם יש על המפה רק דברים שהם ראויים למאכל בהמה נחלקו האחרונים דעת הגרע"י שמותר ודעת הבא"ח שאסור וכן דייק הרב מאיר מזוז צוק"ל שמרן מזכיר בב"י גם פירורי פת שראויים למאכל בהמה וגם פת ולעומת זאת שהוא פוסק את ההלכה הוא נוקט לשון של פת משמע שצריך שיהיה ראוי לאדם דווקא ולא לבהמה

אבל אם יש לו רק שעוונית לא יטלטלם ע"י מטלית וכדו' שנחשב שמטלטלם בידיים אלא יטלטלם ע"י גב הסכין [כלומר בשינוי]

לזכרון עולם בהיכל ה'

רות
בת שרה

מרדכי
בן חביבה

גבריאל
בן מסעודה

ר' שלום אחרון
בן רחל

איגרת ל בני הנעורים

האדם נזר הבריאה ובידו כח רוחני רב

ויאמר אלוקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים וכו' (א) ורש"י פירש "כדמותנו" להבין ולהשכיל. ובהמשך (ב כ) ויקרא האדם שמוות לכל בהמה ולעוף השמים וכו' הן האדם היה כאחד מגנו לדעת טוב ורע וכו' בחיר היקום הלה הוא האדם שנברא לעבוד את ה' וניתן בו כח רוחני רב לפעול בכל העולמות כולם לפי שהוא נעשה בצלם אלוקים והוא בחיר הבריאה כולה לעבודה ולשומרה

ועל כן מוטל עלינו להבין את הערך שלנו כבני אדם, שיש בידינו כח רב ואחריות מרובה לבחור בטוב ולעשותו, ולא לשגות חלילה אחר הרע. ולא זו בלבד, אלא שיש לנו כח לפעול בעצם הבריאה, ולא רק פעולות גשמיות אלא גם פעולות רוחניות, ועל כן יש לדעת שגם בעצם הדרך בעבודת ה', האדם קובע לעצמו במובן מסוים את המסלול של עבודת ה' שלו באיזה נתיב הוא נתיבו, אלא שהחלטות אלו צריך לבא מתוך שיקול גדול של החיים כולם, לפי שבדרך שאדם רוצה ללכת מולכים אותו, אלא שצריך לעמוד הרבה ולהתפלל הרבה שיוכחו ה' ללכת בדרך הכי נכונה בעבורו לעבוד את ה'!

ועד כדי כך מצונו בכמה מקומות שלאדם יש כח לקבוע באיזה הנהגה ה"ת יתנהג עימו. מצונו בפרשת השמיטה דכתיב בה: "ועשיתם את חוקותי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אותם וישבתם על הארץ בטח. ונתנה הארץ פריה, ואכלתם לשובע וישבתם לבטח עליה. וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו, וצוית את ברכתי לכם בשנה השישית ועשת את התבואה לשלש השנים" (ויקרא כה, כא).

והספורנו פירש שיהיו הפירות רבי המון שהקצת יחזיק את המרובה כעניין שהיה בעומר שהיה מספיק לגדול כמו לקטן כאמורם וז"ל אוכל קימעה ומתברך במעיו, ויספיקו פירות השישית גם לשביעית. "וכי תאמרו מה נאכל" - וכאשר יסופק זה אצלכם ולא תבטחו שיהיה המעט מספיק באיכותו. "ועשיתם את התבואה לשלש שנים" - באופן שתשבע העין מראות, ותראו שתספיק הכמות

וביאר ה"ל אליהו, אם לא ישאלו שאלות אלא יבטחו בה' יתברך יזכו לברכה שהמון יתברך במעיהם, וכמות מיון של שנה רגילה תספיק לג' שנים. ועוד שעי' זה יחסכו עמל וטורח כדי לאצור את התבואה הרבה. אך אם יסתפקו וישאלו מה נאכל בשנה השביעית, יזכו אמנם לברכה אלא שהפעם תהיה זאת ברכה בכמות, בשנה אחת תגדל כמות תבואה הגדלה בדרך כלל בשלש שנים. ועי' כך תהיה להם לצד הברכה גם תוספת טירחה.

ואע"פ ששאלתם לכאורה הגיונית ושיכלית הן לא נזרע, אם כן מה נאכל?! בכל אופן יש תביעה וחיסרון על עצם שאלתם, ונענישם הם בתוספת עמל וטירחה. והדברים מתבארים שיש ב' בחינות, השגה של השכל והבהנה, ואידך השגה של אמונה תמימה ללא שאלות ללא הבהנה וספיקות.

כששואלים ורוצים השגה שכלית הקב"ה מקבל הטענה ונוהג לפיה, ונותן ברכה לכאורה טבעית תבואה לג' שנים. אבל כשלא שואלים ומשיגים את ה' כביכול באמונה, אין כל דאגה, ותשרה הברכה במעיים, המעט יחזיק את המרובה. האדם קובע את ההשגחה איך יתנהג הקב"ה כלפינו אם בהנהגה טבעית, או על טבעית, תלוי באדם עצמו במבטו ובהשקפתו שלו עצמו, באותו מידה יזכה לצורת ההנהגה.

איתא בסנהדרין (צ"ז). "ההוא מרבנן, רב טבוח שמו, ואמרי לה רב טביומי שמיא, דאי הווי יהיב ליה כל חללי דעלמא לא הווי משנה בדיבוריה, ויזנא חדא איקלעי לההוא אתרא וקושטא שמיא, ולא הווי משנ בדיבוריה, ולא הווי מית איניש מהתם בלא ויזנא, נסבי איתא מנהון, והווי ל' תרתין בנין מינה, ויזנא חד הווי יתבא דביתו וקא חייפא ריישא, אתאי שיבכתה טרפא אדשא, סבר לאו אורח ארעא, אמר לה ליתא הכא, שכיבו ליה תרתין בנין, אתא איניש

דאתרא לקמיה, אמרו ליה מאי האי, אמר להו, הכי הווי מעשה: א"ל, במטוטא מינך פוק מאתרינך ולא תגרי בהו מותנא בהנך איניש".

(מעשה ברב טבוח ו"א רב טביומי, שאם היו נותנים לו כל חלל העולם לא היה משנה בדיבורו לומר שקר. פעם אחת נודמו למקום שנקרא קושטא והיו שם אנשים שלא היו משנים בדיבורם, ולא מת שם איש קודם זמנו. לקח מהם המקום אשה והיו לו ממנה שני בנים. יום אחד ריחנה אשתו וישבת ורוחצת את ראשה, באה שטנה אחת והיתה דופקת בפתח ושואלת על אשתו, סבר שאין זו דרך ארץ לומר היכן היא. אמר לה אינה בבית. ומתו לו שני בנים. באו אנשי המקום אצלו ושאלו למה ארע לו כן, אמר להם כך וכך היה המעשה. אמרו לו מבקשים אנחנו אותך שתצא מן המקום הזה ואל תגרה את מלאך המוות לבוא בעירנו).

ולכאורה תמוה, מה עלה בדעתו לשנות בדיבורו, לאחר שכבר העיד על עצמו שאפילו יתנו לו את כל חלל העולם לא ישנה בדיבורו. ונראה לומר, שרש טבוח (רב טביומי) סבר לכנען זה לא דרך ארץ לומר את האמת, פעמים צריך לשנות בדיבורו, שהרי גם הקב"ה שינה בדבורו כשאמר שרה אמנו "ואדני זקן" והקב"ה אמר לאברהם שאמר על עצמה "ואני זקנת" (רש"י, בראשית ח"ג). וכן מצונו בגמרא (כ"מ כג): "בהני תלת מילי עבדי רבנן דמשנהו במיליהו במסכת, כפוריא, ובאופיזיא", ופירשו שהם התוס' שכל משום דרכי שלום מותר לשנות - תלמיד חכם צריך לעיתים לשנות בדיבורו, ואם לא ישנה חסר בתלמיד חכם שבו, שיש חיוב מצד דרכי השלום והצניעות לערפל את המציאות ולהסתיר את הבעיה ולשנות בדיבורו. ואילו בקושטא הסברא היתה אחרת, בשל הנהגתם בענין זה - הנהגה שלמה ותמימה ללא כל שינוי וממילא בשבילם בלבד כל שינוי היו שקר. לעומת זאת רב טבוח (רב טביומי) תלמיד חכם הוא, וידע שהפעם "שקר" זה - הוא מצד ההלכה ומוכרח הוא לשנות בדיבורו. ודו"ק.

אם כן להדיא חזונו שבקושטא על אף שלא נהגו בהלכה שיש מצבים בחיים שצריכים לשנות, וההלכה מורה כן אך בשלם לא היו משנים והקב"ה קבל שיתנו והסכים עימם, שכך קבלו על עצמם שלא לשנות בשום מצב, וכך נקבע לכאורה בשמים איך להסתכל ולדון אותם, ומי שישנה מהנהגה זו אף שעושה נכון, יענש שלגבם הוי עברה. ודו"ק.

רעיון דומה מצונו בכתובות (עז): הגמ' מספרת על רבי יהושע בן לוי שהיה מקרב בעלי ראתן חולים במחלה מסוכנת ומדבקת מאד, שכל החכמים היו בדלים מהם מחשש להידבקות והוא היה מושיבן אצלו ועוסק עימם בתורה, מוכטח היה שהתורה תגן עליו ולא יוזק. כשהגיע זמנו של רבי"ל להפטר מן העולם אמרו למלאך המוות לעשות לו רצונם שלוקחו מן העולם. ורבי"ל ביקש שיראה לו מקומו בגן עדן וגם לקח את סכיניו, ואז קפץ ונכנס חי לחיי העולם הבא.

ובהמשך הגמ' מסופר על ר' חנניא בר' פפא שהיה גדול הדור שגם אליו בא מלאך המוות להראות לו את מקומו אך הפעם לא נתן לו את סכיניו כפי שעשה עם רבי"ל מפני שלא מסר עצמו ללמוד תורה עם בעלי ראתן.

ולכאורה תמוה שהרי פיקוח נפש יש בדבר ללמוד עם חולים

מסוכנים שכאלו והעושה כן מפיקר עצמו למוות, ודבר שלא יעשה הוא, והראיה לכך שאכן שאר גדולי הדור לא עשו כמעשיו להסתכן בנפשו, אם כן מדוע זכה הוא דווקא לזכות זו שקיבל את סכיניו של מלאך המוות ולהיכנס חי לשמים, ולכאורה עבירה בדבר?

אלא יש לומר שרבי"ל לא ראה כל סכנה בדבר, היה אומר "אילת אהבים ויעלת חן" - אם מעלה חן על לומדיה אגוני לא מגנא?! וממילא אין כאן כל סכנה ופיקוח נפש, מה שאין כן אצל שאר חכמים ראו הם את המציאות האמיתית, ראו את ה"ח" בהם ולא שימות בהם" ואסורים הם בלימוד תורה עם חולים אלו

אם כן חזונו שלמרות שבפשוטם של דברים רבי"ל עבר עבירה שהכנים עצמו לסכנה מיהו לשיטתו הבין שאין כאן כל סכנה שהתורה מגנת ומצילה. והקב"ה התנהג עמו כפי שקבע לעצמו וזיכהו בזכות גדולה זו להיכנס חי לחיי העולם הבא. (ואינו דומה מסירות נפש זו לאותה מסירות של רבי עקיבא ור' חנינא בן תרדיון שהיו מקהילים קהילות ברבים ועוסקים בתורה למרות סכנת המלכות ששם הבינו שיש סכנה אך בלעדי תורה אין חיים שהרי כי היא אורך ימים, מיהו רבי"ל הבין כי אין כל סכנה ואינו מסכן עצמו כלל ודו"ק).

בברכות (לה): הובאה מחלוקת אם יש לעסוק בתורה בלבד או שיש לערב עימה דרך ארץ. ר' שמעאל סובר הנהג עם דברי תורה דרך ארץ כדי שלא תבוא לידי צורך הבריות ותתבטל מהתורה. ורשב"י אומר שיש לעסוק בתורה בלבד וסברתו אפשר שיהיה אדם חורש בשעת הרישה וזורע בשעת זריעה וקוצר בשעת קצירה ודש בשעת דישא וזורע בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה, אלא בזמן שישאר עושים רצונו של מקום מלאכתם נעשית על ידי אחרים שנאמר "ועמדו זרים ורעו צאנכם" (ישעיהו סא) ובזמן שאין עושים עושים רצונו של מקום מלאכתם נעשית ע"י עצמם שנאמר "ואספת דגנך" (דברים יא) ועוד שמלאכת אחרים נעשית על ידם שנאמר "ועבדת את אויבך" (דברים כה) אמר אביי: "הרבה עשו כר' ישמעאל ועלתה בידם, כרשב"י ולא עלתה בידם".

ויש לשאול מדוע לרשב"י עלתה בידו, והיה עוסק בתורה בלבד ללא כל טורח, ואילו רבים אחרים שעשו כמותו לא הצליחו. ויש לומר לפי היסוד המדובר, רשב"י הנהיג עצמו בהנהגה תמימה וקיבל עליו בודאות בלב שלם ובטוח שמי שעוסק בתורה גורם ל"ורעו אחרים צאנכם" ומלאכתו תעשה על ידי אחרים, רשב"י החשיב והכיר את עוצמת התורה בודאות, וחי בהנהגה זאת וקבע כביכול לקב"ה איך להתנהג עמי ולהסכים לקבלה זו, מה שאין כן אצל אחרים על אף שנהגו, אבל לא קיבלו ולא נהיגו עצמם בכל ליבם באותה צורה ולכן לא עלתה בידם.

ועוד מצונו ביזמא (מז). "אמרו עליו על רבי ישמעאל בן קמחית, פעם אחת יצא וסיפר עם ערבי אחד בשוק, ונתנה צנורא מפיו על בגדו, ונכנס ישבב אחיו ושמש תחתיו. וראתה אימם שני בניה כהנים גדולים ביום אחד.

ושוב אמרו עליו, על רבי ישמעאל בן קמחית, פעם אחת יצא וספר עם אדון אחד בשוק ונתנה צנורא מפיו על בגדיו, ונכנס ויסף עם אחיו ושמש תחתיו, וראתה אמן שני כהנים גדולים ביום אחד. תנו רבנן, שבעה בנים היו לה לקמחית, וכולן שמשו בכהונה גדולה. אמרו לה חכמים: "מה עשית שזכית לכך". אמרה להם: "מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי". אמרו לה: "הרבה נשים עשו כן, ולא הועילו". עכ"ל. יש לישב מדוע לאותה קמחית עלתה בידה ולשאר נשים שנהגו כן לא עלתה בידם והרי גם הן צנועות היו ולא ראו קירות ביתן את קמחית. ולידבריו האדם קובע את צורתו ואיכות ההשגחה שונה היתה קמחית משאר הנשים, ידעה היא והרגישה שמצווה זו חשובה וערכה רב שראויה היא בעבורה לשכר גדול כל כך, שהרי כך אמרה ששאלהו החכמים, היא העריכה והחשיבה את הצניעות כל כך, היא לכאורה קבעה לעצמה את גודל המצווה, והקב"ה הסכים עימה, ולפי כמה שהיא החשיבה והעריכה, וזתה לשכר. שאר נשים גם הן צנועות היו אבל לא העריכו מצווה זאת כל כך, ולכן לא זכו למה שזכתה קמחית, ולדבריו האדם קובע את צורתו ואיכות ההשגחה עליו. הקב"ה רוצה את ישראל דווקא להם ומשגיח עליהם, וביד האדם עוצמה אדירה שביכולתו להטות ולנווט את הנהגתו ה' עמו כפי אופן הנהגתו שלו עם בוראו.

ואלה יעמדו על הברכה

שילה בן נטלי חיה

איל בן יסמין

ורד בת יסמין

אליהו בן סאלמה

טל בן מדי

גיל בן אסנת

עידו בן רחל

ניב בן משה

מרדכי בן נטלי חיה

03-5520004

לתרומות והוצאות

רות בת נעמי

מאיר בן מדי

ימיהו בן ויקטוריה